

**MNOHOSTRANNÉ KONZULTACE SMLUVNÍCH STRAN EVROPSKÉ DOHODY
O OCHRANĚ OBROTLOVCŮ POUŽÍVANÝCH PRO POKUSNÉ A JINÉ VĚDECKÉ
ÚČELY (Řada evropských smluv č. 123)**

Usnesení o získávání a přepravě laboratorních zvířat

přijatá na mnohostranných konzultacích dne 30. května 1997

Smluvní strany Evropské dohody na ochranu obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, na základě článku 30;

Uznávajíce, že ustanovení tohoto článku předpokládá monitorování provádění ustanovení, úpravy Dohody podle měnících se okolností a nových vědeckých poznatků a přípravu společných a koordinovaných programů v oblasti upravené touto Dohodou;

Uznávajíce, že neexistence společného výkladu některých ustanovení a pojmů této Dohody vztahujících se k získávání a přepravě laboratorních zvířat může vést k odlišnému provádění Dohody jednotlivými stranami;

Ve snaze o zlepšení provádění Dohody berouce v úvahu vývoj v poznacích týkajících se pohody laboratorních zvířat;

Majíce na paměti, že ustanovení článku 21 této Dohody chrání pohodu zvířat chovaných pro použití při pokusech tím, že požadují, aby uvedené druhy zvířat byly získávány z registrovaných chovných zařízení nebo z nich pocházely, pokud nebyla udělena obecná nebo zvláštní výjimka z tohoto ustanovení;

Majíce na paměti, že článek 5 této Dohody požaduje, aby zvířatům bylo poskytnuto ustájení a péče přiměřená jejich zdravotnímu stavu a pohodě a aby odstavec 3.3 přílohy A této Dohody definoval zásady nejlepší praxe při balení a přepravě laboratorních zvířat;

Berouce na zřetel, že měnící se okolnosti a nové vědecké poznatky, které jsou k dispozici od roku 1986, vyžadují dohodu o společném výkladu a používání v současné době nejlepší praxe při balení a přepravě laboratorních zvířat;

Přesvědčení, že dohoda o společných kritériích, která mají být vzata v úvahu smluvními stranami při rozhodování o tom, zda udělit či neudělit obecnou nebo zvláštní výjimku z článku 21, umožní respektovat tento článek a harmonizovat provádění této Dohody;

Přesvědčení, že vzájemná dohoda o zásadách doplňujících a rozvíjejících zásady uvedené v odstavci 3.3 přílohy A této Dohody podpoří cíle této Dohody tím, že omezí na minimum stres způsobený přepravou zvířat používaných nebo uvažovaných pro použití pro pokusné a jiné vědecké účely;

Se dohodly takto:

Získávání laboratorních zvířat

Při rozhodování o tom, zda udělit či neudělit obecnou nebo zvláštní výjimku z článku 21 této Dohody, musí být vzata v úvahu následující kritéria:

- . Musí existovat opodstatněná potřeba zvířat pro účely chovu pokusných nebo laboratorních zvířat.
- . Mělo by být vynaloženo dostatečné úsilí k tomu, aby bylo prokázáno, že vhodná zvířata nejsou k dispozici od registrovaných chovatelů a dodavatelů. Z hlediska vhodnosti by mohly být zvažovány následující prvky: druh a linie, množství, kvalita, časová hlediska.
- . Je třeba ujistit se o přiměřenosti péče a ustájení v chovných nebo dodavatelských zařízeních.
- . Ani jeden z výše uvedených bodů nesmí mít přednost před požadavkem týkajícím se toulavých zvířat uvedeným v článku 21 odstavec 3.

Přeprava laboratorních zvířat

Smluvní strany musí:

- * zajistit, aby zásady nejlepší praxe při balení a přepravě laboratorních zvířat obsažené v příloze tohoto usnesení byly rozšířeny mezi osoby zabývající se přepravou laboratorních zvířat;
- * mít tyto osoby k tomu, aby dodržovaly tyto zásady doplňující Přílohu A;
- * podporovat zahrnutí těchto zásad do všech vzdělávacích nebo školicích programů určených pro osoby zabývající se přepravou laboratorních zvířat.

PŘÍLOHA

- . Každá přeprava laboratorních zvířat by měla být dobře naplánována.
- . Hlavní odpovědnost za pohodu zvířat během přepravy od odjezdu až po příjezd do místa určení musí být jasně definována. To je zejména důležité v případě, kdy nastanou neočekávané okolnosti, jako např. dlouhé zpoždění.
- . Příjemce by měl být řádně informován o podrobnostech přepravy a náležitostech písemných dokumentů, aby byla zajištěna rychlá manipulace a přejímka v místě příjezdu.
- . Zvířata by měla být způsobilá k přepravě a je povinností odesílatele, aby toto zajistil. Všechna zvířata by měla být před naložením do kontejneru podrobena prohlídce, aby byla zajištěna jejich způsobilost k přepravě.
- . Zvláštní pozornost by měla být během přepravy věnována další péči, kterou mohou vyžadovat zvířata připravená pro pokusy, velice mladá nebo velice stará zvířata, kojící zvířata nebo zvířata s klinickými genotypovými vadami.
- . Nezpůsobilá zvířata by neměla být přepravována, s výjimkou přepravy pro veterinární, diagnostické nebo vědecké účely, a to za předpokladu, že během přepravy je věnována odpovídající další péče tomu, aby bylo omezeno utrpení těchto zvířat.
- . Zvířata v pokročilém stádiu těhotenství nebo zvířata, která musela porodit během předcházejících 48 hodin, a nově narození savci, jejichž pupek nebyl dosud zcela zhojen, by neměli být považováni za způsobilí k přepravě.
- . Pouze snášitelná zvířata by měla být přepravována společně.
- . Odesílatel a přepravce by měli přijmout veškerá opatření předběžné opatrnosti při balení, nakládání a tranzitu k tomu, aby se předešlo zbytečnému utrpení z důvodu nedostatečného větrání, vystavení výkyvům teplot, nedostatku krmiva a vody, a obzvláště vzít na vědomí požadavky různých druhů a linií zvířat. Je třeba učinit vše pro to, aby se předešlo dlouhým zpožděním, náhlým pohybům, nadměrnému hluku nebo vibracím.
- . Kontejner na zvířata by měl poskytovat pohodlné, hygienicky nezávadné podmínky tak, aby zvířata byla vystavena co nejmenšímu stresu po dobu trvání cesty. To by mělo zahrnovat zajištění dostatečné podestýlky. Kontejner by měl být zřetelně označen a jeho provedení a povrchová úprava by měly minimalizovat jakékoli riziko poškození zvířat během nakládky, přepravy, vykládky a vyložení zvířat z kontejneru v místě doručení. Měl by být zabezpečený proti úniku zvířat, tekutin a mělo by být minimalizováno jakékoli nebezpečí hrozící ze strany zvířat osobám, které s nimi manipulují. V případě potřeby by měl být kontejner navržen tak, aby se zabránilo vstupu mikroorganismů nebo se tento vstup omezil. Kontejner by měl umožňovat vizuální kontrolu zvířat, aniž by to ohrozilo jejich mikrobiologický stav.
- . Pracovníci odpovědní za péči a pohodu přepravovaných zvířat musí být obeznámeni s potřebami zvířat ve své péči. Měli by být vhodně proškoleni nebo mít odpovídající praktické zkušenosti s manipulací přepravovaných druhů zvířat a péčí o ně.

. Normy a postupy by se měly vyvíjet tak, aby zohledňovaly neustálý rozvoj vědeckých poznatků o příčinách a dopadu utrpení a strádání zvířat během přepravy.